

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

24 februarie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în următoarea componență:

Președinte – Liliana Catan,

Judecători – Iurie Diaconu, Ion Guzun, Constantin Alerguș și Nadejda Toma,

judecând, fără participarea părților, recursurile ordinar declarate de avocatul Gheorghe Amihalachioaie în numele lui Pasat Alexandru și avocatul Mihail Conțescu în numele lui Tudoreanu Andrei, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 septembrie 2014, în cauza penală în privința lui

Tudoreanu Andrei Vasile, născut la 11 august 1981, originar din s. Răciula, r-nul Călărași, domiciliat în mun. Chișinău, str. Alba Iulia 204;

și

Pasat Alexandru Alexandru, născut la 03 decembrie 1984, originar din or. Bălți, domiciliat în mun. Chișinău, str. Calea Ieșilor 47/2 ap. 2;

Termenul de examinare a cauzei fiind:

- în prima instanță - 06.12.2010 - 28.12.2012;
- în instanța de apel - 12.02.2013 - 18.04.2013;
27.02.2014 - 17.09.2014;
- în instanța de recurs - 17.09.2013 - 28.01.2014;
12.12.2014 – 24.02.2015;

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 28 decembrie 2012, Tudoreanu Andrei și Pasat Alexandru au fost achitați de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 44, 324 alin. (3) lit. b) Cod penal din motiv că fapta inculpaților nu întrunește elementele infracțiunii.

2. Pentru a se pronunța cu sentința, instanța de fond a reținut că, de către organul de urmărire penală Tudoreanu Andrei și Pasat Alexandru au fost puși sub învinuire pentru faptul, că ei exercitând funcții de inspectori ai secției Misiuni Speciale a Departamentului Poliție a Ministerului Afacerilor Interne al RM, fiind persoane cu funcții de răspundere, acționând prin înțelegere prealabilă, au pretins mijloace financiare ce nu li se cuvin, în proporții deosebit de mari, pentru a îndeplini unele acțiuni ce intră în obligațiile sale de serviciu, în următoarele circumstanțe:

La 08 noiembrie 2010 Tudoreanu Andrei a raportat șefului Direcției Misiuni Speciale a Ministerului Afacerilor Interne că deține informația, precum că factorii de decizie ai SRL „Autosevtrans” în persoana lui Severin Vasile dețin certificate false de corespundere a normelor ecologice, care au fost trecute din euro III în euro IV. Cercetarea informației în cauză i-a fost repartizată pentru examinare inspectorului secției misiuni speciale a Direcției Misiuni Speciale a Departamentului Poliție a Ministerului Afacerilor Interne, Tudoreanu Andrei. La 09 noiembrie 2010, Tudoreanu Andrei și Pasat Alexandru, acționând de comun acord, l-au telefonat pe Severin Vasile și i-au stabilit o întâlnire în regiunea Primăriei mun.Chișinău.

În cadrul discuției aceștia i-au comunicat ultimului că urmează să-i însoțească în biroul acestora de serviciu nr.180, amplasat în blocul D, nivelul II al imobilului din mun.Chișinău, bd Ștefan cel Mare 180. În biroul de serviciu Tudoreanu Andrei și Pasat Alexandru i-au comunicat lui Severin Vasile că întreprinderea pe care o conduce dispune de certificate false de corespundere a normelor ecologice care au fost trecute din euro III în euro IV, iar în cazul în care nu le va transmite acestora suma de 7 500 Euro, va fi atras la răspundere penală pentru faptul falsificării certificatelor și vor sista activitatea economică a SRL „Autosevtrans”. A doua zi aceștia l-au telefonat din nou pe Severin Vasile și i-au stabilit acestuia o întâlnire în mun. Chișinău, str. Albișoara.

În cadrul discuției Severin Vasile le-a comunicat că are nevoie de timp suplimentar pentru colectarea mijloacelor financiare extorcate la care ultimii i-au comunicat să facă rost de mijloacele financiare în timp restrâns.

La 11 noiembrie 2010, Tudoreanu Andrei înregistrează în R-2 a Comisariatului de Poliție sect. Buiucani, mun.Chișinău, informația referitor la faptul falsificării de către Severin Vasile a unor certificate de corespundere a normelor ecologice, care au fost trecute din euro III în euro IV pentru automobilele SRL „Autosevtrans”.

Ulterior, la 13 noiembrie 2010, Severin Vasile i-a telefonat pe Tudoreanu Andrei și Pasat Alexandru și le-a comunicat că a făcut rost de mijloacele financiare pretinse, ultimii urmînd să se apropie în or. Strășeni pentru a le primi.

La 17 noiembrie 2010 seara, Tudoreanu Andrei și Pasat Alexandru l-au telefonat pe Severin Vasile, comunicîndu-i că se află la domiciliul ultimului în or. Strășeni, str. Mihai Eminescu, întrebîndu-l totodată dacă banii sunt la el, la ce ultimul le-a răspuns afirmativ, însă deoarece el nu se afla în or.Strășeni, au convenit să se întâlnească a doua zi.

Astfel, la 18 noiembrie 2010, în prima jumătate a zilei, Severin Vasile i-a telefonat pe Tudoreanu Andrei și Pasat Alexandru, însă ultimii nu i-au răspuns. În seara aceleiași zile Tudoreanu Andrei și Pasat Alexandru l-au telefonat pe Severin Vasile și i-au comunicat că se află la domiciliul ultimului în or. Strășeni, str. Mihai Eminescu, stabilindu-i o întâlnire în decurs de 15 minute. Apropiiindu-se de domiciliu, Severin Vasile a constatat că Tudoreanu Andrei și Pasat Alexandru nu se aflau la fața locului. Telefonîndu-i, aceștia i-au comunicat că au fost nevoiți să plece de urgență în mun.Chișinău, întrucît au fost chemați la serviciu.

3. Procurorul a declarat apel împotriva sentinței, în care a solicitat casarea acesteia ca ilegală, cu rejudecarea cauzei și condamnarea inculpatului conform învinuirii înaintate.

Autorul apelului a solicitat pronunțarea unei decizii interlocutorii prin care să fie constatată pronunțarea hotărîrii cu încălcarea art. 331 Cod procedură penală și a drepturilor participanților la proces.

În motivarea apelului procurorul a indicat că, soluționarea cauzei și adoptarea sentinței s-a efectuat contrar principiilor generale de efectuare a justiției, fără cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a probelor prezentate și administrate și cu încălcarea prevederilor art. 384 alin.(3) Cod procedură penală.

A considerat că, sentința este bazată pe niște concluzii greșite, fără a fi efectuată analiza probelor în raport cu elementele de fapt constatate, instanța eronat indicînd că, acuzarea nu a determinat ce acțiuni/inacțiuni concrete urmau să întreprindă inculpații în raport cu atribuțiile lor de serviciu.

La acest capitol instanța a dat dovadă de lipsă de imparțialitate, neglijînd faptul că inculpatul Tudoreanu Andrei avea în gestiunea sa materialul pe faptul falsificării carnetelor „Euro” utilizate de întreprinderea gestionată de Severin Vasile, respectiv materialul era înregistrat în Registrul 2 a altor informații cu privire la infracțiuni, iar inculpații Tudoreanu Andrei și Pasat Alexandru estorcau bani de la Severin Vasile pentru a nu înregistra infracțiunea. Suplimentar, instanța abuziv a declarat în sentință că, inspectorii de poliție nu erau competenți de a adopta vreo hotărîre pe marginea cazului dat, iar aceste fapte nu corespund realității, fiindcă ultimii estorcau bani pentru a nu înregistra infracțiunea și a nu da curs materialelor către organul de urmărire penală.

La emiterea sentinței, contrar pct.19 al Hotărîrii Plenului CSJ a RM nr.5 din 19 iunie 2006 „privind sentința judecătorească” instanța nu a asigurat corespunderea părții descriptive a ei cu circumstanțele constatate în ședința de judecată, respectiv la întocmirea sentinței, instanța nu a îndeplinit toate cerințele art. 394 Cod de procedură penală și nu a soluționat toate chestiunile prevăzute în art. 385 Cod de procedură penală. Mai mult ca atît, instanța nu a luat în considerație mijloacele materiale de probă, în special interceptările comunicărilor inculpaților cu Severin Vasile, înscrisurile prezentate Direcției Misiunii Speciale a MAI privind lipsa informațiilor înregistrate de polițiștii Tudoreanu Andrei și Pasat Alexandru referitoare la faptele de corupere activă din partea lui Severin Vasile, astfel, aceste probe incontestabil demonstrează prezența tuturor elementelor infracțiunii.

La fel, instanța nu a reflectat corect declarațiile inculpaților, care au indicat că au purtat discuții cu Severin Vasile cu referire la sumele de bani ce urmau a fi primite de la acesta doar cu scopul de a obține mai multă informație pe caz.

Din declarațiile inculpaților au rezultat acțiuni cu caracter abuziv ce contravin intereselor funcției deținute și au format latura obiectivă a infracțiunii de corupere pasivă.

Totodată, instanța nu s-a expus privind motivele de respingere a probelor puse la baza acuzării.

Contrar prevederilor art. 101 Codul penal, instanța a respins ca probă înregistrările comunicărilor efectuate independent de Severin Vasile ca reacție la acțiunile ilegale ale polițiștilor.

Motivul invocat de instanță, precum că comportamentul martorului Severin Vasile a fost unul provocator, nu este argumentat, ceea ce denotă neimparțialitatea instanței și contravine principiilor de înfăptuire a justiției.

Recurentul a considerat că, prima instanță la analiza circumstanțelor cauzei și probelor prezentate de acuzarea de stat, greșit a calificat totalitatea semnelor obiective și subiective ale faptelor prejudiciabile incriminate lui Tudoreanu Andrei și Pasat Alexandru, toate constituind o infracțiune concretă prevăzută de legea penală (art. 324 alin. (3) lit. b) Codul penal).

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 aprilie 2013 a fost respins apelul procurorului ca nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări.

Instanța de apel a reținut, că prima instanță corect, legal și întemeiat a adoptat o sentință de achitare în privința lui Tudoreanu Andrei și Pasat Alexandru de sub învinuirea adusă în baza art. 324 alin. (3) lit. b) Cod penal, pe motiv că fapta inculpaților nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii.

5. Împotriva decizie menționate procurorul a declarat recurs ordinar prin care a solicitat casarea ei cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecători.

Recurentul, invocând ca temeiuri de declarare a recursului - art. 427 alin.(1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, a menționat că:

- soluția precum că inculpații nu erau abilitați cu dreptul de a porni sau a refuza în pornirea urmăririi penale, nefiind realizată latura obiectivă a infracțiunii, se bazează pe concluzii greșite, fără a fi analizate probele în raport cu elementele de fapt constatate, eronat indicând că partea acuzării nu a determinat ce acțiuni/inacțiuni concrete urmau să întreprindă inculpații în legătură cu atribuțiile lor de serviciu;

- instanța de apel eronat a ajuns la concluzia că inspectorii de poliție Tudoreanu Andrei și Pasat Alexandru nu erau competenți de a adopta vreo hotărârire pe marginea cazului cu referire la Severin Vasile, fapt combătut de pct. 25 a instrucțiunii privind modul de primire, înregistrare, evidență și examinare a sesizărilor despre infracțiuni;

- în situația când latura obiectivă a componentei art. 324 Cod penal prevede că fapta de pretindere sau primire a banilor urmează a fi efectuată în exercitarea funcției persoanei publice, în speță, că inspectorii de poliție Tudoreanu Andrei și Pasat Alexandru îl invitau pe Severin Vasile în clădirea MAI, unde estorcau de la el bani în mărime de 7 500 euro, pentru a nu înregistra infracțiunea, nu poate fi invocat că acțiunile acestora au legătură cu atribuțiile lor de serviciu;

- instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt, care a fost realizată prin stabilirea eronată a faptelor;

- instanțele de judecată au dat o apreciere unilaterală și subiectivă probelor acumulate la urmărirea penală și examinate în cadrul procesului judiciar, iar concluziile acestora sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei.

Mai mult, versiunile înaintate de inculpați au drept scop eschivarea ultimilor de la răspunderea penală, nefiind justificate prin probe concludente ce ar corobora între ele.

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 28 ianuarie 2014 a fost admis recursul ordinar declarat de către procuror, casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 aprilie 2013 și dispusă rejudecarea cauzei în aceiași instanță, în alt complet de judecată.

6.1. Instanța de recurs și-a motivat soluția prin aceea că, instanța de apel nu s-a pronunțat sau s-a pronunțat superficial, fără argumentarea cuvenită asupra motivelor invocate în apel descrise în p.3 a prezentei decizii.

Totodată, Colegiul lărgit a reiterat, că potrivit literaturii de specialitate *pretinderea* presupune cererea insistentă sau formularea unei pretenții vizînd oferte, bani, titluri de valoare, alte bunuri sau avantaje patrimoniale ce nu i se cuvin persoanei cu funcție de răspundere. *Pretinderea* nu implică neapărat satisfacerea pretenției formulate de făptuitor. În cazul pretinderii, inițiativa întotdeauna aparține făptuitorului. Pretinderea poate fi exteriorizată prin cuvinte, gesturi, scrisori sau orice alt mijloc de comunicare. Nu este necesar ca cererea să fie astfel formulată încît să poată fi înțeleasă de oricine. Este suficient ca, în raport cu împrejurările concrete, ea să fie inteligibilă pentru cel căruia i se adresează.

Instanța de recurs a conchis și faptul că :

- instanța de apel în motivarea soluției a descris practic motivarea sentinței fără a se pronunța pe motivele apelului declarat de procuror și anume asupra materialului privind falsificarea carnetelor „Euro”, utilizate de întreprinderea SRL „Autosevtrans” gestionată de Severin Vasile, care au fost trecute din „euro III” în „euro IV”, care se afla în gestiunea inculpatului Tudoreanu Andrei, iar înregistrarea acestei infracțiuni și predarea materialelor respective către organul de urmărire penală ținea de obligațiunea inculpatului;

- instanța de apel nu a verificat interceptările convorbirilor telefonice ale inculpaților cu Severin Vasile, dar și înscrisurile prezentate de Direcția Misiuni Speciale a MAI, privind lipsa a careva informații înregistrate de polițiștii Tudoreanu Andrei și Pasat Alexandru referitoare la fapte de corupere activă din partea lui Severin Vasile;

- instanța de apel, de asemenea, nu a verificat declarațiile inculpaților, care au confirmat că au purtat discuții cu Severin Vasile cu referire la sume de bani ce urmau a fi primite de la acesta, cu scopul de a obține mai multă informație pe caz.

Circumstanțele expuse atestă în mod lucid că, instanța de apel nu a judecat apelul procurorului în condițiile legii, deoarece nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și a adoptat o hotărîre, care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția.

7. Potrivit deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 septembrie 2014 a fost admis

apelul procurorului, casată sentința și pronunțată o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Tudoreanu Andrei a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 44, art. 324 alin.(3), lit.b) Cod penal și condamnat la 8 (opt) ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis și amendă în mărime de 1200 (una mie două sute) unități convenționale, ce constituie 24000 (paisprezece mii) lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în cadrul Ministerului Afacerilor Interne al RM, pe un termen de 3 (trei) ani.

Pasat Alexandru a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 44, art. 324 alin.(3), lit.b) Cod penal și condamnat la 7 (șapte) ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis și amendă în mărime de 1000 (una mie) unități convenționale, ce constituie 20000 (zece mii) lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în cadrul Ministerului Afacerilor Interne al RM pe un termen de 3 (trei) ani.

7.1. În urma rejudecării cauzei, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău, a constatat:

Inculpații *Tudoreanu Andrei* și *Pasat Alexandru* exercitînd funcții de inspectori ai secției misiuni speciale a Direcției Misiuni Speciale a Departamentului Poliție a Ministerului Afacerilor Interne, fiind persoane cu funcții de răspundere, acționînd prin înțelegere prealabilă, au pretins mijloace financiare ce nu li se cuvin, în proporții deosebit de mari, pentru a îndeplini unele acțiuni ce intră în obligațiile sale de serviciu în următoarele circumstanțe:

La 08.11.10 *Tudoreanu Andrei* a raportat șefului Direcției Misiuni Speciale a Ministerului Afacerilor Interne că deține informația precum că factorii de decizie ai SRL „Autosevtrans” în persoana lui *Severin Vasile*, dețin certificate false de corespundere a normelor ecologice, care au fost trecute din euro III în euro IV.

Cercetarea informației în cauză i-a fost repartizată pentru examinare inspectorului secției misiuni speciale a Direcției Misiuni Speciale a Departamentului Poliție a Ministerului Afacerilor Interne, *Tudoreanu Andrei*.

În perioada care a urmat, adică la 09 noiembrie 2010, *Tudoreanu Andrei* și *Pasat Alexandru*, acționînd de comun acord, l-au telefonat pe *Severin Vasile Grigore* și i-au stabilit o întîlnire în regiunea Primăriei mun. Chisinau.

În cadrul discuției avute, aceștea i-au comunicat lui *Severin Vasile* că urmează să-i însoțească în biroul acestora de serviciu cu nr. 180, amplasat în blocul d), nivelul II al imobilului din mun. Chisinau, bd Ștefan cel Mare 180.

În biroul de serviciu, *Tudoreanu Andrei* și *Pasat Alexandru* i-au comunicat lui *Severin Vasile* că întreprinderea pe care o conduce dispune de certificate false de corespundere a normelor ecologice care au fost trecute din euro III în euro IV, iar în cazul în care nu le va transmite acestora suma de 7 500 Euro, va fi atras la răspundere penală pentru faptul falsificării certificatelor sus indicate și vor sista activitatea economică a SRL „Autosevtrans”.

A doua zi, Tudoreanu Andrei Vasile și Pasat Alexandru Alexandru l-au telefonat din nou pe Severin Vasile Grigore, și i-au stabilit acestuia o întâlnire în mun. Chisinău, str. Albișoara.

În cadrul discuției Severin Vasile le-a comunicat lui Tudoreanu Andrei Vasile și Pasat Alexandru Alexandru că are nevoie de timp suplimentar pentru colectarea mijloacelor financiare extorcate de ultimii doi, la ce aceștea i-au comunicat să facă rost de mijloacele financiare în timp restrâns.

La 11.11.10, Tudoreanu Andrei înregistrează în R-2 a Comisariatului de Poliție Buiucani mun. Chisinău informația referitor la faptul falsificării de către Severin Vasile a unor certificate de corespundere a normelor ecologice, care au fost trecute din euro III în euro IV pentru automobilele SRL „Autosevtrans”.

Ulterior, la 13 noiembrie 2010, Severin Vasile Grigore, i-a telefonat pe Tudoreanu Andrei și Pasat Alexandru, și în cadrul discuției le-a comunicat acestora că a făcut rost de mijloacele financiare pretinse de acestea, iar ei urmează să se apropie în or. Strășeni pentru a le primi.

În seara zilei de 17 noiembrie 2010, Tudoreanu Andrei și Pasat Alexandru, l-au telefonat pe Severin Vasile, comunicându-i acestuia că se află la domiciliul ultimului în or. Strășeni, str. Mihai Eminescu, întrebându-l totodată dacă banii sunt la el, la ce ultimul le-a comunicat că sunt la dânsul, însă el nu se află în or. Strășeni. Totodată, aceștea în cadrul discuției, s-au înțeles că urmează să se întâlnească a doua zi.

Astfel, la 18.11.2010, în prima jumătate a zilei, Severin Vasile i-a telefonat pe Tudoreanu Andrei și Pasat Alexandru, însă acestea nu i-au răspuns, în seara acelei zile, Tudoreanu Andrei și Pasat Alexandru l-au telefonat pe Severin Vasile și i-au comunicat acestuia că se află la domiciliul ultimului în or. Strășeni, str. Mihai Eminescu, stabilindu-i o întâlnire în decurs de 15 minute.

Apropiindu-se de domiciliu, Severin Vasile a constatat că Tudoreanu Andrei și Pasat Alexandru nu se aflau la fața locului. Telefonându-i, acestea i-au comunicat că au fost nevoiți să plece de urgență în mun. Chisinău, fiindcă au fost chemați la serviciu.

La constatarea menționată mai sus, instanța de apel a reieșit din: *declarațiile inculpaților Tudoreanu Andrei Vasile și Pasat Alexandru; declarațiile martorilor Severin, Chirica Vladimi, Mămăligă Sergiu, Ceban Veaceslav și din alte probe cum sunt:*

- *procesul-verbal din 10.11.2010 de apreciere a comunicărilor între Pasat Alexandru, Tudoreanu Andrei și Severin Vasile, care au avut loc la 09.11.2010;*

- *procesul-verbal din 10.11.2010 de apreciere a comunicărilor între Pasat Alexandru, Tudoreanu Andrei și Severin Vasile, care a avut loc la 10.11.2010;*

- *procesul-verbal din 10.11.2012 de examinare a discului care conține înregistrările comunicărilor dintre Tudoreanu Andrei, Pasat Alexandru și Severin Vasile din 09.11.2010 și 10.11.2010;*

- *procesul-verbal privind aprecierea comunicărilor telefonice din 12.11.10, care a avut loc la ora 11:32:32, între Chiriac Vladimir și Tudoreanu Andrei;*

- procesul-verbal privind aprecierea comunicărilor telefonice din 12.11.10, care a avut loc la ora 15:49:36, între Severin Vasile și Tudoreanu Andrei;
- procesul-verbal privind aprecierea comunicărilor telefonice din 12.11.10, care a avut loc la ora 15:50:52, între Chiriac Vladimir și Tudoreanu Andrei;
- procesul-verbal privind aprecierea comunicărilor telefonice din 13.11.10, care a avut loc la ora 15:35:41, între Chiriac Vladimir și Tudoreanu Andrei;
- procesul-verbal privind aprecierea comunicărilor telefonice din 15.11.10, care a avut loc la ora 09:28:49, între Chiriac Vladimir și Tudoreanu Andrei;
- procesul-verbal privind aprecierea comunicărilor telefonice din 15.11.10, care a avut loc la ora 12:01:59, între Chiriac Vladimir și Tudoreanu Andrei;
- procesul-verbal privind aprecierea comunicărilor telefonice din 12.11.10, care a avut loc la ora 19:13:07, între Chiriac Vladimir și Tudoreanu Andrei;
- procesul-verbal privind aprecierea comunicărilor telefonice din 12.11.10, care a avut loc la ora 11:32:32, între Chiriac Vladimir și Tudoreanu Andrei;
- procesul-verbal din 17.11.2010, de examinare a discului care conține înregistrările comunicărilor telefonice între Tudoreanu Andrei și Chiriac Vladimir, precum și între Tudoreanu Andrei și Severin Vasile, care au avut loc în perioada 11.11.2010 - 17.11.2010;
- procesul-verbal din 18.11.2010 de apreciere a comunicărilor telefonice din 18.11.10 care au avut loc la ora 18:35:02, între Severin Vasile și Tudoreanu Andrei;
- procesul-verbal din 18.11.2010 de apreciere a comunicărilor telefonice din 18.11.10, care au avut loc la ora 19:00:05, între Severin Vasile și Tudoreanu Andrei;
- procesul-verbal din 18.11.2010 de examinare a discului care conține înregistrările comunicărilor telefonice între Tudoreanu Andrei și Severin Vasile, care au avut loc la 18.11.2010;
- procesul-verbal din 22.11.2010 de percheziție, efectuat în biroul cu nr. 180 din cadrul Direcției Misiuni Speciale a Departamentului de Poliție a Ministerului Afacerilor Interne, prin care a fost ridicat materialul înregistrat în R-2 a Comisariatului de Poliție Buiucani, mun. Chișinău cu nr. 11513 din 11.11.2010;
- materialul în baza raportului inspectorului Tudoreanu Andrei, privind depistarea faptului de falsificare a certificatelor ecologice Euro III și IV a SRI „Autosevtrans”, înregistrat în R-2 al Comisariatului de Poliție Buiucani, mun. Chișinău cu nr. 11513 din 11.11.2010, recunoscut în calitate de mijloc material de probă prin ordonanța din 22.11.2010;
- procesul-verbal din 25.11.2010 de ridicare de la SA Orange a descifrării comunicărilor telefonice de la posturile de telefon cu nr. nr. 60110100 și 69147131, pentru perioada 01.11.2010-19.11.2010;
- descifrările convorbirilor telefonice efectuate și primite de Tudoreanu Andrei Vasile de la postul de telefon cu nr. 60110100, pentru perioada 01.11.2010 - 19.11.2010, recunoscute și atașate la cauza penală în calitate de mijloc material de probă prin ordonanța din 25.11.2010;

- procesul-verbal din 19.11.2010 de ridicare de la Severin Vasile Grigore, a citației Ministerului Afacerilor Interne emisă de căpitanul de poliție al SMS a DMS a DP a MAI Andrei Tudoreanu;

- citația Ministerului Afacerilor Interne emisă de căpitanul de poliție al SMS a DMS a DP a MAI Andrei Tudoreanu, recunoscută în calitate de mijloc material de probă prin ordonanța din 19.11.2010;

- procesul-verbal din 10.11.2010 de ridicare de la Severin Vasile Grigore, a CD-lui care conține comunicările între acesta, Tudoreanu Andrei și Pasat Alexandru avute loc la 09.11.2010 și 10.11.2010;

- CD-ul, care conține înregistrările audio a convorbirilor între Tudoreanu Andrei, Pasat Alexandru și Severin Vasile, care au avut loc la 09.11.2010 și 10.11.2010, recunoscut în calitate de corp delict prin ordonanța din 10.11.2010;

- CD-ul, care conține înregistrările comunicărilor telefonice între Tudoreanu Andrei și Chiriac Vladimir, precum și între Tudoreanu Andrei și Severin Vasile, care au avut loc în perioada 11.11.2010 - 17.11.2010, recunoscut în calitate de corp delict prin ordonanța din 17.11.2010;

- CD-ul, care conține înregistrările comunicărilor telefonice între Tudoreanu Andrei și Severin Vasile, care au avut loc la 18.11.2010, recunoscut în calitate de corp delict prin ordonanța din 18.11.2010;

- CD-ul, care conține înregistrările comunicărilor între Tudoreanu Andrei, Pasat Alexandru și Severin Vasile, avute loc la 08.11.2010 și 09.11.2010.

Astfel, instanța de apel a conchis că probele enumerate supra, demonstrează incontestabil că, prin acțiunile sale intenționate, exprimate prin participatie simplă la săvârșirea unei infracțiuni intenționate, Tudoreanu Andrei și Pasat Alexandru, activînd în calitate de inspectori ai secției misiuni speciale a Direcției Misiuni Speciale a Departamentului de Poliție a Ministerului Afacerilor Interne, fiind persoane cu funcție de răspundere au pretins de la Severin Vasile Grigore, bani în sumă de 7 500 Euro echivalentul a 121 278, 75 lei, ceia ce constituie proporții deosebit de mari pentru a îndeplini unele acțiuni care intră în obligațiile sale de serviciu, adică acțiunea de corupere pasivă, infracțiune prevăzută de art. 324 alin. (3) lit. b) Cod penal.

În motivarea deciziei sale instanța de apel a reiterat că:

- o acțiune alternativă a infracțiunii de corupere pasivă constă în primirea de oferte, bani, bunuri, alte avantaje și reprezintă fapta persoanei cu funcție de răspundere de a lua în posesie ceea ce i se înmînează, ori de încasare a unei sume de bani care nu i se cuvine. Este de precizat că primirea implică o dare corelativă și inițiativa aparține corupătorului. Orice primire implică o acceptare care poate interveni fie în momentul primirii obiectului, banilor, fie anterior. În cazul coruperii pasive prin modalitatea pe care o exprimă, acceptarea și primirea nu se pot produce decît în același timp, deoarece dacă ar fi avut loc o acceptare de bani, bunuri, servicii anterior primirii acestora, infracțiunea de corupere pasivă s-ar fi consumat în momentul acceptării;

- versiunea inculpaților precum că au pretins de la Severin Vasile Grigore bani în sumă de 7 500 Euro, motivînd conținutul comunicărilor interceptate prin necesitatea de a stabili „contact operativ” cu Severin Vasile și a obține de la acesta informații privind infracțiunile în domeniul în care activează, este o modalitate de autoapărare, avînd în vedere că în situația în care acestora li s-ar fi propus careva sume bănești, dînșii urmau să depună un raport către conducere, sau o notă informativă, conform căreia să descrie toate faptele date, cu ulterioara întreprindere a măsurilor de rigoare în acest sens, însă inculpații nu au comunicat despre eventuala acțiune de corupere;

- faptul că dînșii ar fi droit să obțină careva informații operative de la Severin Vasile deasemenea nu poate fi considerat un motiv elocvent, or, în activitatea sa de serviciu, inspectorii secției misiuni speciale urmează să întreprindă acțiuni operative în vederea obținerii informației, iar obținerea și colectarea probelor în materialul pornit în privința lui Severin Vasile, era posibilă și fără a intra în asemenea acțiuni de pretindere a sumelor de bani ce nu li se cuvin;

- din declarațiile martorilor Ceban Veaceslav, șef al Direcției Misiuni Speciale a MAI și Mămăligă Sergiu, șef al secției misiuni speciale a DMS MAI, rezultă că inculpații Tudoreanu Andrei și Pasat Alexandru nu au comunicat despre careva propuneri de mijloace bănești din partea lui Severin Vasile. Același lucru a rezultat și din declarațiile martorului Severin Vasile, care a indicat că imediat după ce i s-a comunicat de către Tudoreanu Andrei și Pasat Alexandru despre faptul că urmează să transmită careva sume bănești, de care nu dispunea, s-a adresat către Procuratura Anticorupție;

- relevant cazului este și faptul că inculpații Tudoreanu Andrei și Pasat Alexandru au declarat că Severin Vasile le-a propus bani pentru a mușamaliza cazul, dar nu ei au pretins bani de la acesta, totodată declarînd că au raportat conducerii cazul de corupere activă din partea lui Severin Vasile, necătînd la acest fapt, un act oficial în acest sens nu a fost prezentat instanței de apel, iar instanța de fond eronat nu a luat acest aspect în considerație;

- penru întrunirea laturii obiective a infracțiunii de corupere pasivă este presupusă condiția ca banii, titlurile de valoare, bunurile, serviciile, avantajele să nu i se cuvină persoanei cu funcție de răspundere. În speța, în situația nemijlocită bunurile materiale, suma de 7500 euro, a fost pretinsă de către inculpații Tudoreanu Andrei și Pasat Alexandru de la martorul Severin Vasile, acești bani nu li se cuvineau conform funcției deținute, pentru a mușamaliza falsificarea de către Severin Vasile a unor certificate de corespundere a normelor ecologice, care au fost trecute din euro III în euro IV pentru automobilele SRL „Autosevtrans”;

- din declarațiile martorului Severin Vasile cît și din înregistrările audio a convorbirilor telefonice dintre Severin Vasile și inculpații Tudoreanu Andrei și Pasat Alexandru, întîlnirile dintre aceștia erau făcute cu scopul de a clarifica careva situații aparente și anume materialul în privința lui Severin Vasile, mai mult ca atît ultimul a confirmat că initial inculpații au pretins de la acesta 10000 euro, indicînd că o parte din

această sumă, urmează să fie transmisă șefului, iar cealaltă parte lor, ca ulterior să se ajungă la un numitor comun, privind suma de 7500 euro;

- inculpații Tudoreanu Andrei și Pasat Alexandru au pretins bani de la martorul Severin Vasile, întru mușamalizarea dosarului pornit în privința lui Severin Vasile, ceea ce s-a stabilit cert pe parcursul cercetării judecătorești;

- însăși martorul Severin Vasile a declarat că a fixat mai multe întruniri cu Tudoreanu Andrei și Pasat Alexandru, în cadrul cărora aceștia s-au întâlnit, mergând cu automobilul prin mun. Chișinău, iar Tudoreanu Andrei i-a spus să se gândească asupra banilor întru evitarea unui dosar penal privind falsificarea certificatelor ecologice, ulterior inculpații dându-și seama că sunt urmăriți, au încercat prin faptul că au mers la Severin Vasile acasă în r. Strășeni, să-i înmîneze citația, să-și creeze o situație favorabilă, precum că intenția acestora a fost de a asigura prezența lui Severin Vasile în incinta MAI pentru audieri, deși aveau alte metode legale întru asigurarea prezenței acestuia pentru audieri;

- acțiunea inculpaților s-a realizat prin promisiunea făcută față de martorul Severin Vasile de a nu porni dosarul penal în privința acestuia. Deși inculpații Tudoreanu Andrei și Pasat Alexandru au declarat că nu au careva atribuții de decizie în cadrul dosarului dat, în atribuțiile acestora intra colectarea probelor, administrarea lor, precum și preavizarea conducerii despre aceste probe administrate, cât și alte acțiuni, fiind pe deplin demonstrat că inculpații Tudoreanu Andrei Vasile și Pasat Alexandru au avut posibilitatea de a nu administra careva probe, de a nu efectua careva acțiuni procesuale și de a nu întreprinde careva acțiuni, de altfel aceste acțiuni i-au fost promise de către inculpați martorului Severin Vasile;

- sunt irelevante declarațiile inculpaților Tudoreanu Andrei și Pasat Alexandru, precum că aceștia raportau orice acțiune pe cauza lui Severin Vasile conducerii, deoarece din declarațiile martorului Ceban Veaceslav șef al direcției misiuni special a MAI, a rezultat că acesta nu cunoaște despre careva acțiuni efectuate de către Tudoreanu Andrei și Pasat Alexandru în materialul înregistrat în privința lui Severin Vasile;

- în atribuțiile de serviciu, potrivit fișelor de post ale inculpaților Tudoreanu Andrei și Pasat Alexandru intra inclusiv investigarea infracțiunilor de tipul celei căreia a fost înregistrat materialul în privința lui Severin Vasile, iar din declarațiile acestuia, reiese că inculpații i-au cerut suma de 7500 euro pentru a mușamaliza cazul și a nu-l atrage la răspundere penală, totodată faptul dat rezultă și din înregistările comunicărilor purtate în perioada 08.11.10 - 18.11.2010 de Tudoreanu Andrei și Pasat Alexandru cu Severin Vasile, în cadrul cărora Tudoreanu Andrei și Pasat Alexandru, au discutat cu Severin Vasile despre suma de 10 000 euro, ulterior despre suma de 7 500 euro, după care inculpații l-au întrebat pe Severin Vasile, dacă a strâns banii dați, promițându-i că totul va fi bine dacă va face așa cum spun ei;

- *pretinderea* presupune cererea insistentă sau formularea unei pretenții vizînd oferte, bani, titluri de valoare, alte bunuri sau avantaje patrimoniale ce nu i se cuvin persoanei cu funcție de răspundere. Pretinderea nu implică neapărat satisfacerea pretenției formulate de

făptuitor. În cazul pretinderii, inițiativa întotdeauna aparține făptuitorului. Pretinderea poate fi exteriorizată prin cuvinte, gesturi, scrisori sau orice alt mijloc de comunicare. Nu este necesar ca cererea să fie astfel formulată încât să poată fi înțeleasă de oricine. Este suficient ca, în raport cu împrejurările concrete, ea să fie inteligibilă pentru cel căruia i se adresează;

- în cadrul audierilor inculpații Tudoreanu Andrei și Pasat Alexandru au confirmat faptul discuțiilor telefonice, precum și a întâlnirilor avute cu Severin Vasile;

- faptul că superiorul acestora șeful secției Misiuni Speciale a DMS MAI, Mămăligă Sergiu, a declarat că după ce i s-a comunicat de către Tudoreanu Andrei și Pasat Alexandru, că Severin Vasile le propune careva sume de bani, le-a interzis acestora să meargă la orice întâlnire și să aibă orice convorbire cu Severin Vasile;

- acțiunea de mușamalizare a cazului în privința lui Severin Vasile s-a realizat prin promisiunile făcute de către inculpații Tudoreanu Andrei și Pasat Alexandru lui Severin Vasile, că dacă va da banii ceruți, adică suma de 7500 euro, totul va fi bine, doar ca să facă așa cum îi spun ei;

- din sensul normei de incriminare expusă în art.324 Cod penal, rezultă că acțiunea după caracterul său poate fi, în contextul obligațiilor de serviciu, legitimă. Dar în textul normei de incriminare art.324 Cod penal se prezumă și acțiunea contrară acestor obligații, care este ilegală. Pentru existența infracțiunii de corupere pasivă este important ca acțiunea nelegitimă să țină, ca și cea legitimă, de competența persoanei cu funcție de răspundere. Este cert faptul că și acțiunea contrară obligațiilor de serviciu trebuie să îndeplinească aceleași cerințe - să facă parte din sfera atribuțiilor persoanei cu funcție de răspundere, să fie determinată și virtuală. Pentru a determina dacă acțiunea subiectului este contrară obligațiilor de serviciu, nu este suficient să se cerceteze numai acțiunea ca atare, dar se impune ca această acțiune să fie raportată la întregul ansamblu al sarcinilor de serviciu generale și specifice ce-i revin persoanei cu funcție de răspundere. Dacă prin această violare a obligațiilor de funcție, persoana cu funcție de răspundere va comite un fals, un abuz sau o altă infracțiune, atunci coruperea pasivă va fi în concurs cu cea din urmă infracțiune.

Faptele descrise reies din materialul nr. 11513 din 11.11.2010 înregistrat în R-2 al Comisariatului de Poliție Buiucani, mun. Chișinău în baza raportului inspectorului Tudoreanu Andrei privind depistarea faptului de falsificare a certificatelor ecologice Euro III și IV a SRL "Autosevtrans", din care rezultă că Tudoreanu Andrei a investigat cazul în privința lui Severin Vasile și în legătură cu care a pretins de la ultimul bani pentru a mușamaliza cazul și a nu-l trage la răspundere penală;

- potrivit materialului privind falsificarea carnetelor „Euro” utilizate de întreprinderea SRL „Autosevtrans” gestionată de Severin Vasile, care au fost trecute din „euro III” în „euro IV”, care se afla în gestiunea inculpatului Tudoreanu Andrei, înregistrarea acestei infracțiuni și predarea materialelor respective către organul de urmărire penală ținea de obligațiunea inculpatului;

- instanța de fond eronat și incorect a indicat fără a se baza pe careva probe verosimile și concludente precum că martorul Severin Vasile ar fi avut un careva comportament provocator față de inculpații Tudoreanu Andrei și Pasat Alexandru. Afirmatia data are doar un caracter declarativ, nefiind susținută de careva probe, or, din înregistrările convorbirilor telefonice purtate dintre inculpați și martorul Severin Vasile reiese că inculpații au pretins de la acesta suma de 7500 euro pentru a mușamaliza cazul, spunându-i ca să facă așa cum le spun ei, pentru a fi bine;

- la numirea pedepsei inculpaților Tudoreanu Andrei și Pasat Alexandru, a ținut cont de prevederile art. 6, art. 7, art. 61, art. 75, art. 76 Cod penal.

8. Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare de către avocatul Gheorghe Amihalachioaie în numele inculpatului Pasat Alexandru și avocatul Mihail Conțescu în numele inculpatului Tudoreanu Andrei.

8.1. Avocatul Gheorghe Amihalachioaie, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 8), Cod de procedură penală a solicitat casarea deciziei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie menținută sentința de achitare în privința lui Pasat Alexandru.

În motivarea recursului a invocat că:

- inculpații au fost învinuiți de faptul ca, fiind persoane cu funcții de răspundere, au pretins mijloace financiare ce nu li se cuvin pentru a îndeplini unele acțiuni ce intră în obligațiunile sale de serviciu, însă instanța de apel nu a indicat care obligațiuni concrete de serviciu erau de competența inculpaților ce trebuiau să fie îndeplinite și mai mult ca atât legale, ilegale, în favoare, defavoarea cuiva la modul concret, și care din aceste obligațiuni au fost sau nu au fost îndeplinite de ei;

- instanța de apel nu a analizat învinuirea adusă lui Pasat Alexandru, nu a indicat în decizia sa circumstanțele de drept, care permit să concluzioneze că acesta este subiectul infracțiunii incriminate și să invoce circumstanțele concrete ale cauzei care se referă la acțiunile ilegale ale inculpaților și care au dus la cauzarea prejudiciului concret;

- instanța de apel a dat o interpretare teoretică componentei de infracțiune, prevăzute la art. 324 Cod penal care se conține în manualele de drept penal și comentariile la Codul penal (vezi „Drept Penal”, partea specială, volumul II, pagina 819, 828, 831, autori Sergiu Brînză, Vitalie Stați), însă a trecut cu vederea acțiunile concrete ale inculpaților care nu au pretins personal sume bănești, dar inițiativa a parvenit de la Severin Vasile, care a negociat mărimea sumei și pînă la urmă, a fost disponibil să predea suma de 7 500 euro, însă la locul și timpul stabilit inculpații nu s-au prezentat, fapt ce demonstrează cu certitudine versiunea acestora că ei nu urmăreau scopul primirii mijloacelor bănești, dar din punct de vedere tactic, au dat acordul verbal la propunerea lui Severin Vasile, urmărind un alt scop - acumularea datelor cu privire la falsificarea comisă de către Severin Vasile;

- este lipsită de careva suport, în același timp și al obligațiunilor de serviciu neîndeplinite, constatarea expusă în decizia în speță, cum că „Tudoreanu Andrei a investigat cazul în privința lui Severin si în legătură cu care a pretins de la ultimul bani pentru a mușamaliza cazul si a nu-i trage la răspundere penală.”

- instanța de apel așa și nu s-a expus, în ce constă „*mușamalizarea cazului, și a nu-1 trage la răspundere pe Severin Vasile*”, atunci când la a treia zi după primirea de către Tudoreanu Andrei a materialului în privința acestuia a fost înregistrat în R-2 al Comisariatului de Poliție Buiucani, mun. Chișinău, fără a fi constatăte careva încălcări la această înregistrare;

- în acțiunile inculpaților intenția era urmărirea scopului acumulării datelor necesare pe cazul dat în privința lui Severin Vasile și nu primirea banilor pentru crearea unei situații favorabile acestuia, după cum se indică în decizia instanței de apel, într-un caz se indică „*mușamalizarea cazului și anu-1 trage la răspundere penală*”, iar în alt caz – „*a dosarului pornit*”. Aceste precizări sunt indicate fără să se conțină în ordonanța de punere sub învinuire și rechizitoriu, fapt ce demonstrează încă odată că instanța de judecată a pornit de la ideea preconcepută că inculpații au săvârșit o infracțiune ce constituie obiectul învinuirii, prin ce s-a încălcat prevederile art. 26 Cod de procedură penală. Mai mult decât atât, prin aceste constatări instanța de apel a modificat învinuirea adusă inculpaților conform ordonanței de punere sub învinuire și rechizitoriu, unde nu sunt învinuiți „că au pretins bani de la Severin Vasile întru mușamalizarea dosarului pornit în privința lui Severin Vasile” într-un caz, iar în alt caz – „pentru a mușamaliza cazul și a nu-1 trage la răspundere penală”. În învinuirea formulată condamnaților s-a indicat „că s-a pretins bani de la Severin Vasile pentru a îndeplini unele acțiuni ce intră în obligațiile sale de serviciu”, fără a se concretiza aceste acțiuni, după cum a procedat instanța de apel în decizia de condamnare emisă. Această modificare a învinuirii este în contradicție cu stipulările ce se conțin în art. 325 Cod de procedură penală, unde expres sunt prevăzute limitele judecării cauzei - învinuirii formulate în rechizitoriu, prin ce instanța de apel vădit și-a depășit atribuțiile sale legale;

- instanța de apel a indicat în decizia emisă, că vina inculpaților se consideră demonstrată și prin procesele verbale de apreciere a comunicărilor acestora cu Severin Vasile și alte persoane, de examinare a discurilor de înregistrare a acestor comunicări, descifrărilor convorbirilor telefonice, CD-lor care conțin înregistrările audio a convorbirilor ș.a, însă toate acestea nu au fost administrate în ședința judiciară, iar audierea, înregistrărilor audio nu a fost posibilă din lipsa de tehnică corespunzătoare și neprezentarea acesteia de procuror în mod repetat. Prin această omisiune instanța de apel a ignorat și indicația obligatorie a Colegiului Penal al Curții Supreme de Justiție ce se conține în decizia din 28 ianuarie 2012.

8.2. *Avocatul Mihail Conțescu* în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală a solicitat casarea deciziei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie menținută sentința de achitare în privința lui Tudoreanu Andrei.

În motivarea recursului a invocat:

- în ordonanța de punere sub învinuire se indică că, inculpații urmau să întreprindă careva acțiuni, iar în cererea de apel și în decizia instanței de apel s-a invocat și s-a ajuns la concluzia că, inculpații în schimbul sumei promise urmau să mușamalizeze cazul prin neînregistrarea infracțiunii și de a nu-i da curs către organul de urmărire penală. Adică, de

la învinuirea că urmau să întreprindă acțiuni, s-a ajuns la infracțiunea sub formă de inacțiuni;

- în circumstanțele concrete ale cauzei în sarcina învinuiților Tudoreanu Andrei și Pasat Alexandru a fost reținută promisiunea de a întreprinde careva acțiuni ce intră în obligațiunile lor de serviciu, pe când în cererea de apel a fost invocat, iar prin decizia instanței de apel inculpații au fost condamnați pentru faptul că în schimbul banilor preținși urmau să se abțină de la acțiuni active, adică să nu înregistreze infracțiunea și să nu-i dea curs către organul de urmărire penală. Potrivit art.325 Cod de procedură penală instanța de judecată judecă cauza doar în limitele învinuirii conținute în actul de învinuire;

- din conținutul deciziei contestate rezultă că instanța de apel nu a respectat prevederile legale, nu a făcut o analiză cuvenită a probelor pe care s-a bazat instanța de fond, nu s-a expus argumentat și clar asupra tuturor motivelor invocate de partea apărării în calea de atac a apelului;

- instanța de apel nu s-a expus asupra fiecărei probe, constatări și aprecieri făcute de prima instanță în sentință, și care au fost invocate de partea apărării în fața instanței de apel, împrejurarea servind temei pentru casarea deciziei în conformitate cu art.427 Cod de procedură penală;

- acțiunile lui Tudoreanu Andrei constituiau risc profesional în cadrul măsurilor operative de investigație și nu cuprindeau intenția de a comite corupere pasivă, ci obținerea informațiilor utile despre crime și persoanele care le-au comis, împrejurare ce le plasează sub riscul profesional și riscul întemeiat, care nu constituie infracțiune;

- instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor indicate de partea apărării, și anume că martorul Mămăligă Sergiu direct a afirmat că inculpații i-au adus la cunoștință despre propunerea de bani, ordonându-le să depună rapoarte, în speță, însă, instanța a indicat că nedepunerea rapoartelor se apreciază ca intenția de a însuși banii propuși. Afirmând astfel, instanța urma să aducă în motivare norma legală concretă care prevede termenul și modalitatea de depunere a rapoartelor despre corupere și consecințele nedepunerii lor.

- instanța nu a motivat de ce a indicat în decizie că martorul Mămăligă Sergiu a declarat că inculpații nu i-au raportat despre propunerea banilor, or tot în decizie instanța indică că martorul Mămăligă Sergiu a declarat că inculpații i-au comunicat despre propunerea banilor de V. Severin, iar el ca șef, le-a ordonat să depună rapoarte;

- decizia este una incompletă, iar nemotivarea unei hotărâri judecătorești încalcă dreptul părți lor la un proces echitabil, garantat de 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale.

9. Verificând argumentele invocate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursurile declarate urmează a fi admise din următoarele considerente:

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, *judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de*

către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Conform art. 414 Cod de procedură penală *instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.*

Potrivit cerințelor aceluiași articol, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Colegiul penal lărgit constată, că aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost respectate la judecarea cauzei în apel, iar erorile admise nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs.

Potrivit art. 24 alin. (3), 101 alin. (1), (4), 314, 315, 336 alin. (3) pct. 6 384 alin. (3), (4), 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță; procesul-verbal al ședinței de judecată trebuie să cuprindă consemnarea tuturor acțiunilor instanței în ordinea în care ele s-au desfășurat, documentele și alte probe care au fost cercetate în ședința de judecată; instanța de judecată este obligată, în cursul judecării cauzei, să cerceteze nemijlocit, sub toate aspectele, probele administrate; părțile participante la judecarea cauzei au drepturi egale, fiind investite de legea procesuală penală cu posibilități egale pentru susținerea pozițiilor lor, instanța de judecată pune la baza sentinței numai acele probe la cercetarea cărora părțile au avut acces în egală măsură; sentința instanței de judecată trebuie să fie legală; instanța își întemeiază sentința numai pe probele care au fost cercetate în ședința de judecată; fiecare probă urmează să fie apreciată din punctul de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punctul de vedere al coroborării lor.

Conform pct.14.4 din Hotărârea Plenului CSJ a RM nr. 22 din 12.12.2005 privire la *practica judecării cauzelor penale în ordine de apel*", *instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile sale pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost reflectate în procesul-*

verbal al ședinței de judecată; dacă instanța de apel admite apelul cu rejudecarea cauzei, decizia trebuie să cuprindă analiza probelor pe care s-a bazat instanța la pronunțarea hotărârii, să indice din ce motiv urmează a fi reapreciate ori respinse ca probe; Rejudecarea cauzei în corespundere cu art. 419 Cod de procedură penală se va efectua cu respectarea principiului nemijlocirii, contradictorialității, egalității în drepturi în fața instanței.

Din cele relatate supra, Colegiul lecturînd textul deciziei contestate, conchide:

În primul rînd, că modalitatea de motivare a soluției în cauza dată, cînd instanța audiind pe viu martorii, declarațiile cărora au fost reflectate în decizie, verificînd probele, nu s-a expus motivat asupra acestora, întru respingerea sau admiterea lor, s-a limitat la o frază generală: *“Astfel, probele administrate și cercetate, demonstrează incontestabil că prin acțiunile sale intenționate, exprimate prin participație simplă la săvîrșirea unei infracțiuni intenționate, Tudoreanu Andrei Vasile și Pasat Alexandru Alexandru, activînd în calitate de inspectori ai secției misiuni speciale a Direcției Misiuni Speciale a Departamentului de Poliție a Ministerului Afacerilor Interne, fiind persoane cu funcție de răspundere au pretins de la Severin Vasile Grigore, bani în sumă de 7 500 Euro echivalent a 121 278, 75 lei, ceia ce constituie proporții deosebit de mari, pentru a îndeplini unele acțiuni care intră în obligațiile sale de serviciu, adică acțiunea de corupere pasivă, infracțiune prevăzută de art. 324 alin. (3) lit. b) CP RM.*

În conținutul probelor cercetate mai sus, Colegiul Penal remarcă lipsa circumstanțelor de fapt care ar atrage în cele din urmă, pronunțarea unui act judecătoresc privind achitarea inculpaților, or acesta este contradictoriu situației de fapt.”, în rest instanța își motivează soluția ca fiind una lipsită de claritate.

Acest fapt denotă că, instanța de apel fără a face o analiză amplă a declarațiilor martorilor pe caz și a probelor administrate și-a motivat soluția doar în baza prevederilor teoretice expuse la forma generală, fără a face o motivare plauzibilă, referindu-se, în mod exhaustiv, la probele prezentate în sprijinul învinuirii, fără a rezolva fondul cauzei, ignorînd faptul, că inculpații au fost învinuiți doar în pretinderea sumelor bănești, iar semnele laturii obiective a infracțiunii prevăzută de art.324 Cod penal manifestate prin pretindere, primire, acceptare de bani sau alte foloase necuvenite, sunt modalități de sine stătătoare și pot exista la singular ori în cumul.

În al doilea rînd, este relevant de a atenționa asupra formulării învinuirii aduse inculpaților, precum că *„ambii fiind persoane cu funcții de răspundere, au pretins mijloace financiare, ce nu li se cuvin, pentru a îndeplini unele acțiuni ce intră în obligațiunile sale de serviciu”*, neindicîndu-se, care obligațiuni concrete de serviciu erau de competența acestora și trebuiau să fie îndeplinite și mai mult ca atît legale, ilegale, în favoare, defavoarea cuiva la modul concret și care din aceste obligațiuni au fost sau nu au fost îndeplinite de inculpați. Contrar acestor formulări și neconcretizări, instanța de apel întru interpretarea acțiunilor inculpaților ce intră în obligațiunile sale de serviciu, a modificat învinuirea adusă inculpaților conform ordonanței de punere de învinuire și rechizitoriu, unde nu sunt învinuiți *„că au pretins bani de la Severin Vasile întru*

mușamalizarea dosarului pornit în privința lui Severin Vasile, într-un caz, iar în alt caz - pentru a mușamaliza cazul și a nu-l trage la răspundere penală". Această modificare a învinuirii este în contradicție cu stipulările ce se conțin în art. 325 Cod de procedură penală, unde expres sunt prevăzute limitele judecării cauzei - învinuirii formulate în rechizitoriu, prin ce instanța de apel vădit și-a depășit atribuțiile sale legale.

În al treilea rând, instanța de apel la judecarea apelurilor declarate a comis o eroare de drept procedural în sensul încălcării dispozițiilor imperative ale art.414 alin.(2), (6) și Cd de procedură penală din care rezultă că:

- Instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal;

- Instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță, dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal;

- Instanță de judecată este obligată, în cursul judecării cauzei, să cerceteze nemijlocit, sub toate aspectele, probele prezentate de părți sau administrate la cererea acestora, inclusiv să audieze inculpații, părțile vătămate, martorii, să cerceteze corpurile delictive, să dea citire rapoartelor de expertiză, proceselor-verbale și altor documente, precum și să examineze alte probe prevăzute de prezentul cod.

Astfel, din textul deciziei recurate în raport cu procesul verbal al ședinței de judecată la capitolul cercetării probelor, se evidențiază că instanța și-a motivat soluția făcând referire la faptul, că vina inculpaților se consideră demonstrată și prin procesele verbale de apreciere a comunicărilor acestora cu Severin Vasile și alte persoane, de examinare a discurilor de înregistrare a acestor comunicări, descifrărilor convorbirilor telefonice, CD-lor care conțin înregistrările audio a convorbirilor ș.a, însă toate acestea nu au fost administrate în ședința judiciară, iar audierea, înregistrărilor audio nu a fost posibilă din lipsa de tehnică corespunzătoare și neprezentarea acesteia de procuror, or, conform procesului verbal în cadrul ședinței instanței de apel a fost verificată doar stenograma convorbirilor între Pasat Alexandru, Tudoreanu Andrei și Severin Vasile din 09.11.2010 (f.d.29-44), acesta probă nefiind verificată și analizată în decizie, ca de altfel, în cadrul ședinței nu au fost verificate nici alte convorbiri, la diferite date, duse între aceștia conform stenogramelor anexate la materialele cauzei, fiind verificate doar procesele verbale privind aprecierea comunicărilor telefonice.

Mai mult ca atât, în motivarea deciziei, instanța de apel, fără verificarea înregistrărilor audio a convorbirilor telefonice dintre Severin Vasile și inculpații Tudoreanu Andrei și Severin Vasile, face referire la acestea, însă nu precizează care convorbiri, din ce dată, care este fila dosarului unde sunt expuse acestea, totodată nu se expune asupra legalității administrării acestora la diferite date.

Colegiul reține că, instanța de apel în motivarea decizie face referire și la fișele de post a inculpaților, însă conform procesului verbal al ședinței de judecată, acestea nu au fost verificate.

În această ordine de idei, Colegiul reține, că instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile sale pe probe care nu au fost verificate și nu au fost reflectate în procesul-verbal al ședinței de judecată.

La fel, referitor la verificarea interceptărilor convorbirilor telefonice ale inculpaților cu Severin Vasile, sub aspectul ce necesită a fi abordat la analiza deciziei instanței de apel, este faptul ignorării indicațiilor stipulate de instanța ierarhic superioară de către Curtea de Apel. Astfel, Colegiul atestă că, prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 28 ianuarie 2014, a fost admis recursul ordinar declarat de către procuror, casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 aprilie 2013 și dispusă rejudecarea cauzei în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

În motivarea soluției sale Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție a indicat explicit și faptul că: „..... instanța de apel nu a verificat interceptările convorbirilor telefonice ale inculpaților cu Severin Vasile .....”. Însă, în pofida faptului dat, indicația menționată a fost ignorată de către instanța de apel, repetînd erorile efectuate de către instanța de apel la examinarea cauzei anterioare, ceia ce contravine prevederilor art. 436 alin. (2) Cod de procedură penală: „Pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sînt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămîne cea care a existat la soluționarea recursului”.

În al patrulea rînd, instanța de apel în constatarea vinovăției inculpaților de comiterea infracțiunii imputate, pune la bază și declarațiile martorilor Mămăligă Sergiu și Ceban Vaceslav, care de fapt sunt probele apărării și nu a motivat de ce a indicat în decizie că martorul Mămăligă Sergiu a declarat că inculpații nu i-au raportat despre propunerea banilor, dacă tot în decizie instanța indică că martorul Mămăligă Sergiu a declarat că inculpații i-au comunicat despre propunerea banilor de V. Severin, iar el, ca șef, le-a ordonat să depună rapoarte.

În al cincelea rînd, în speță, instanța a indicat că nedepunerea rapoartelor se apreciază ca intenția de a însuși banii propuși. Afirmînd astfel, instanța urma să aducă în motivare norma legală concretă care prevede termenul și modalitatea de depunere a rapoartelor despre corupere și consecințele nedepunerii lor.

La fel, instanța de apel în motivarea soluției, întru combaterea versiunilor inculpaților precum că, dînșii ar fi dorit să obțină careva informații operative de la Severin Vasile privind infracțiunile în domeniul care activează ultimul, a încercat să interpreteze noțiunea de acțiuni operative în vederea obținerii informației, fără a face trimitere la o norma legală concretă care prevede activitatea operativă de investigații, în consecință făcînd o concluzie neclară în dezbaterea acestor argumente, ca de alt fel fiind neclară în general motivarea deciziei recurate.

În al șaselea rînd, de rînd cu cele invocate, Colegiul atestă și un alt fapt care nu este lipsit de importanță, că cauza dată în instanța de apel a fost rejudecată în completul de judecată compus din: Președintele ședinței – judecătorul Corochii Nichifor și judecătoria – Lîsîi Ghenadie și Robu Oxana (f.d.183). Conform procesul verbal al ședinței de judecată (f.d.184-202) suprapus deciziei (f.d.203-222), se evidențiază diferența semnăturii

Președintelui completului efectuată pe procesul verbal al ședinței, declarațiile părților de cea de pe dispozitivul deciziei cât și de pe decizie.

Prin urmare, Colegiul constată, că instanța de apel și-a argumentat soluția de condamnare fără să aprecieze fiecare probă în parte și să se expună asupra admisibilității sau inadmisibilității acesteia, contrar prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, care stipulează că fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, nu a respectat anume aceste prevederi la adoptarea deciziei recurate.

Instanța de apel nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, făcând niște concluzii de ordin general și confuz, fără o examinare minuțioasă a conținutului declarațiilor martorilor precum și probelor materiale expuse în speță .

În cazul dat, instanța de apel urma să-și expună punctul său de vedere asupra fiecărei probe aduse, a motivelor menționate în cererile de apel, în baza evaluării proprii, juste, a probelor administrate în cadrul urmăririi penale, a celor readministrare în condiții de oralitate, nemijlocire și contradictorialitate la etapa cercetării judecătorești și a celor administrate, cu respectarea dreptului la apărare al părților în această fază procesuală, și ca urmare să rețină corect starea de fapt, vinovăția sau nevinovăția inculpatului și încadrarea juridică a faptelor acestuia.

Colegiul constată, că decizia recurată contravine prevederilor art. 414 și 417 Cod de procedură penală, pe motiv că instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și asupra circumstanțelor importante pentru soluționarea corectă a cauzei penale. *Erorile procesuale admise de către Curtea de Apel Chișinău cad sub incidența prevederilor art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.*

De asemenea, Colegiul consideră necesar de a atenționa, că motivarea soluției pronunțate de instanța de judecată constituie o îndatorire care înlătură orice aspect discreționar în realizarea justiției, acordând părților din proces posibilitatea să-și formeze convingerea cu privire la legalitatea și temeinicia soluției adoptate, iar instanțelor de recurs elementele necesare pentru exercitarea controlului judecătoresc. Motivarea hotărârilor de către instanțele naționale constituie o obligație impusă acestora și prin prevederile art.6 din CEDO. Colegiul constată că, în cauză, instanța de apel nu și-a motivat decizia pronunțată, examinând cauza penală cu abateri de la normele de procedură și neapreciind probele care urmau să fie cercetate sub toate aspectele.

În aceste împrejurări, Colegiul penal lărgit consideră că, erorile comise nu pot fi reparate de către instanța de recurs în prezenta procedură, deoarece instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza pe fond, substituind instanța care a judecat apelul cu încălcarea prevederilor procesual penale.

Încălcările enunțate determină incontestabil Colegiul să concluzioneze asupra necesității de a casa decizia instanței de apel cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecători.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care expres prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate de apelant în apel, să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, și ca urmare să se expună în modul convenit, ținând cont de motivele expuse în pct. 6 al prezentei decizii și de indicațiile instanței de recurs din decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 28 ianuarie 2014, de motivele invocate în toate recursurile declarate, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont și de prevederile Hotărârilor Plenului Curții Supreme de Justiție și ca urmare să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată potrivit prevederilor art. 417 Cod de procedură penală.

10. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit."c" Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursurile ordinare declarate de avocatul Gheorghe Amihalachioaie în numele lui Pasat Alexandru și avocatul Mihail Conțescu în numele lui Tudoreanu Andrei, casează decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 septembrie 2014 în privința lui Tudoreanu Andrei Vasile și Pasat Alexandru Alexandru, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată publicată la 17 martie 2015

Președinte

Liliana Catan

Judecători

Iurie Diaconu

Ion Guzun

Constantin Alerguș

Nadejda Toma